

Aan colleges B&W en raadsleden

Alkmaar, 16 oktober 2015

Geachte mevrouw/heer,

Aan de ene kant ben ik heel blij met de ontkennende reactie van Atlant d.d. 28 september 2015 op mijn brief van 21 juli 2015, omdat u nu zelf getuige bent hoe contraproductief Atlant communiceert. In plaats van de door mij gesignaleerde problemen diepgaand en oplossingsgericht te onderzoeken, probeert het bestuur met retorische trucs een gefantaseerde werkelijkheid overeind te houden.

Aan de andere kant ben ik geschokt, doordat de heer Van Bree zo snel na zijn aantreden het verhaal van de directie onderschrijft, en mij niet eens een kopie van zijn reactie stuurt. Van Bree laat zijn oren hangen naar het bedrijf waar hij sturing aan moet geven en waarover hij de gemeentepolitiek naar waarheid moet informeren.

De weergave die Van Bree geeft van de dialoog tussen mij en Atlant in 2014 is aantoonbaar onjuist. Het initiatief ging van mij uit, niet van Atlant. Niet ik maar Atlant stond een vruchtbare dialoog in de weg. Het enige wat ik (gemotiveerd!) heb afgewezen, is de dialoog mondeling in Helmond voort te zetten. Om u in de gelegenheid te stellen uw eigen oordeel te vormen, heb ik het dossier waar Van Bree naar verwijst gepubliceerd op mijn website: <http://www.pestwerk.nl/materiaal/dossier.pdf>

In het bijzonder wijs ik erop dat Atlant de kern bleef ontwijken waar ik op bleef aankoersen. Die kern omschreef ik in bericht 10 als volgt: "hamvraag: is de ervaring van de heer Jansen uniek of exemplarisch voor hoe Atlant met de doelgroep omgaat? Staat de directie open voor terugkoppeling vanuit/namens de onderste laag in de organisatie?" Vanzelfsprekend ben ik bereid om een mondelinge toelichting te geven op het hoe en waarom mijnerzijds van mijn dialoog met Atlant.

In de derde alinea van zijn brief schrijft Van Bree dat ik mij heb beklagd over "vermeende slechte arbeidsomstandigheden" bij de Atlant Groep. Anders dan Van Bree stelt, heb ik dit niet namens Henk Jansen gedaan, maar geheel op eigen initiatief. Ik deed dit omdat volgens mij de lichamelijke gezondheid van een grote groep mensen in het geding was, en geen van hen de confrontatie met Atlant aandurfde. Kort na mijn melding heeft Atlant inderdaad stappen gezet om de arbo-kwestie op te lossen. Waarom Van Bree deze affaire aanhaalt is mij niet duidelijk. Misschien denkt Atlant dat mijn brief van 21 juli 2015 voortkomt uit een of andere persoonlijke vete of wrok, maar zo zit ik niet in elkaar. Ik zie deze arbo-kwestie als een eenmalige misrekening van Atlant, niet de moeite waard om nu nog bij stil te staan.

Ik maak bezwaar tegen diverse suggestieve formuleringen:

- "*waarin het bestuur en de directie zich niet herkennen*": zie de bespreking van deze formulering in het oktobernummer van Onze Taal. Van Bree plaatst zich boven mij om zo geen inhoudelijke reactie te hoeven geven.
- "*daar hij zich de laatste jaren heeft gepresenteerd als adviseur*": mijn betrokkenheid is op initiatief van Jansen, en dateert van de transformatie van Helmond in Atlant (2002). Jansen riep mijn hulp in vanwege het toen ontstane arbeidsconflict. Had Atlant opengestaan voor mijn oplossingsgerichte inbreng, dan hadden we het hoofdstuk snel kunnen afsluiten.
- "*de visie welke de heer Lam er over de Atlant Groep op nahoudt. Een visie welke is gebaseerd op diens ervaring met een enkele medewerker*": ik ben niet over één nacht ijs gegaan. Mijn zorgvuldige benadering verdient een zorgvuldig antwoord.

Op pestwerk.nl leg ik verantwoording af over het complex van waarnemingen en redeneringen die leiden tot mijn visie. Van Bree kan niet mijn visie bestrijden zonder zwaktes in het ondersteunende complex aan te wijzen. Ook dient hij uit te leggen hoe hij de onweerlegbare feiten rijmt met zijn eigen beeld van het bedrijf. Bijvoorbeeld: in de Helso-tijd functioneerde Jansen 25 jaar zonder problemen. Bij de transformatie van Helso in Atlant ontstond een diepgaand arbeidsconflict dat doorliep tot het vertrek van Jansen. Hoe verklaart Van Bree deze extreme omslag in de relatie tussen werkgever en werknemer? Heeft Atlant al het mogelijke gedaan om de omslag ongedaan te maken?

Van 2002 tot 2014 heb ik diverse mogelijke verklaringen bedacht voor de tegenwerking die Jansen ondervond bij zijn pogingen zich te ontplooien. Natuurlijk heb ik daarbij ook het aandeel van Jansen zelf in zijn interactie met Atlant betrokken (waar twee kijven...). Maar steeds meer waarnemingsmateriaal wees in de richting van een bedrijfscultuur waarin gehandicapten tweederangsburgers zijn. Vooral de dictatoriale grondhouding van Atlant en de afwezigheid van gehandicapten in witteboordenbanen dwongen mijn huidige beeld min of meer af.

Los daarvan: Jansen, breed ontwikkeld, heeft in bijna veertig jaar het bedrijf van haver tot gort leren kennen. Hij verzekert mij dat er veel meer mensen met klachten zijn. Een aantal van hen heb ik persoonlijk ontmoet. Mijn dossierkennis in al deze zaken is zeer gering, daarom heb ik ze op pestwerk.nl buiten beschouwing gelaten, maar de overeenkomsten tussen de verhalen versterken mijn vermoeden dat het verhaal van Jansen niet uniek maar exemplarisch is. Atlant bestrijdt actief oplossingen die niet in het beperkte bedrijfsmodel passen. Zo ken ik een verstandelijk gehandicapte die schoonmaken leuk vindt en dat ook goed doet, maar die door Atlant is afgewezen omdat hij niet tegen de tijdsdruk in de schoonmaakbranche kan. Valt er werkelijk niets te regelen om hem *zonder* tijdsdruk te laten schoonmaken?

Ik heb in 2014 Atlant expliciet uitgenodigd zwaktes aan te wijzen in het complex van waarnemingen en redeneringen die leiden tot mijn visie, en om mijn waarnemingen in het juiste licht te plaatsen. Het beeld dat overbleef toen Atlant voortzetting van de dialoog afwees, is van dien aard dat ik een maatschappelijke plicht voelde daarmee naar buiten te treden.

In het tweede deel van zijn brief speelt Van Bree voornamelijk de rol van slager die zijn eigen vlees keurt. Hij weerlegt niet mijn kritiek dat Atlant veel mensen ontplooiingskansen ontnemt, bijvoorbeeld door gehandicapten te weren uit witteboordenbanen.

Tussen de regels door suggereert Van Bree dat Jansen zijn eigen capaciteiten en mogelijkheden op de arbeidsmarkt overschatte. Hij gaat hiermee voorbij aan de documentatie op pestwerk.nl. Zo geeft hij geen uitleg waarom Atlant alle positieve signalen van door Atlant zelf ingehuurde deskundigen over Jansen stelselmatig negeerde, en zijn sollicitatie naar een functie als huisnotulist beantwoordde met de stelling dat hij eerst nog "basis arbeidsvaardigheden" moest leren (na 30 jaar, zonder uitleg om welke vaardigheden het ging, en zonder uitleg waarom sleutelhangers monteren de meest doeltreffende manier is om de basisvaardigheden van een notulist te leren). Ook legt Van Bree niet uit waarom de door Atlant zelf ingehuurde psycholoog die stelde dat hoofd- in plaats van handwerk voor Jansen "heilzaam" zou kunnen zijn, de wacht werd aangezegd.

Ik bestrijd niet dat Atlant cijfermatig succesvol is. Maar het gaat mij om het individu achter de cijfers. Ik houd staande dat de bedrijfscultuur bij Atlant indruist tegen de belangen van de doelgroep. Met de aanpak die Atlant voorstaat, is er nauwelijks verschil tussen participatie en gedwongen prostitutie. Ik hoop van harte dat Van Bree zich van deze aanpak distantieert.

Vriendelijke groeten,

A. Lam